

Шкляр В.\*

## ООН ЯК ТРИБУНА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ НІМЕЧЧИНИ

*В роботі проаналізовано основні аспекти діяльності Німеччини в ООН, за допомогою яких вона прагне підвищити свій авторитет на міжнародній арені. В першу чергу – це діяльність в Раді Безпеці ООН та інтереси, які Німеччина намагається відстояти в цій організації. Описані ключові програми, які фінансує Німеччина в рамках діяльності в ООН, що говорить про зацікавленість ФРН у покращенні рівні життя в бідних країнах. Актуальність роботи полягає в окресленні методів та дій, за допомогою яких Німеччина формує свій зовнішньополітичний імідж.*

*Ключові слова: зовнішньополітичний імідж, безпека, Рада Безпеки, ініціатива, інтереси, фінансова допомога.*

*В работе проанализировано основные аспекты деятельности Германии в ООН, с помощью которых она стремится увеличить свой авторитет на международной арене. В первую очередь – это деятельность в Совете Безопасности ООН, а также интересы, которые пытается отстоять Германия в этой организации. Описаны ключевые программы, которые финансирует Германия в рамках деятельности в ООН, что говорит о заинтересованности ФРГ в улучшении уровня жизни в бедных странах. Актуальность работы состоит в характеристике методов и действий, с помощью которых Германия формирует свой внешнеполитический имидж.*

*Ключевые слова: внешнеполитический имидж, безопасность, Совет Безопасности, инициатива, интересы, финансовая помощь.*

*The work analyzes the main aspects of Germany's activity in the UN, by which it seeks to enhance its prestige in the international arena. First of all - its the activity in Security Council and interests which Germany seeks to protect in this organization. The described key programs, financed by Germany within the framework of the UN, says about the interest of Germany to improve living standards in poor countries. Actuality of the work is the defining methods and practices by which Germany forms the image of its foreign policy.*

*Key words: foreign policy image, security, Security Council, initiative, interests, financial help.*

ООН відіграє на сьогоднішній день важливу роль у формуванні спільних цінностей і норм, що визначають міжнародні дії держав і недержавних організацій, хоча зрозумілим є те, що ця організація потребує реформ, адже сформовані нею методи роботи являються застарілими, такими, що не повністю відповідають сучасним реаліям міжнародних від-

\* студент 3 курсу спеціальності «міжнародні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Каменецький М.С.

носин, а тому є неефективними у багатьох випадках. У зовнішній політиці Німеччини Організація Об'єднаних націй займає чільне місце. Повноправним членом Федеративна Республіка Німеччина стала в 1973 р. і активно виступає на підтримку головних цінностей ООН: безпеки в світі, прав людини, свободи, захисту клімату, справедливості і розвитку.

Протягом більше 20 років Німеччина підтримує ООН в сфері виконання завдань для забезпечення миру у світі і допомагає ООН у встановленні миру в гарячих точках. Зараз 7000 німецьких солдатів та 270 поліцейських беруть участь в шести з шістнадцяти місій ООН на трьох континентах [2]. Найбільшу роль німецькі військовослужбовці зробили на операціях, що мають мандат ООН, на Балканах та в Афганістані. Німеччина належить до числа тих країн, що виділили найбільші контингенти та вклали найбільші суми заради підтримання миру в цих регіонах та їх відбудови. Крім того, ФРН фокусує свою увагу на покращення безпекової ситуації в Африці. Саме німецьке МЗС здійснює «Програму восьми», що сконцентрована на підтримці миротворчих місій, покращенні поліцейської діяльності та боротьбі з причинами конфліктів на африканському континенті.

Результативним було членство в РБ в 2003/2004 рр. При активному агітуванні Німеччини Рада Безпеки прийняла резолюцію 1540 по запобіганню доступу недержавних суб'єктів до зброї масового знищення. Саме Німеччина ініціювала обговорення питання про те, як відповідально діючий приватний бізнес може грати свою роль в справі запобігання конфліктів і консолідації світу. У 2004 році Генсек ООН Кофі Аннан на засіданні Генасамблеї сказав з цього приводу: «Я хотів би подякувати керівництву Німеччини за ініціативу в цьому важливому питанні. Економічні фактори, які відносяться до озброєних конфліктів, часто належним чином не враховуються, хоча їх не потрібно недооцінювати» [3].

Тому не дивно, що країна, яка бере таку активну участь у вирішуванні проблемних безпекових питань наполягає на реформуванні РБ ООН. Позиція Німеччини така: Рада Безпеки повинна відобразити нинішній світ, а не світ 1945 «Нам потрібні важливі «країни Півдня» як постійні члени. Нам потрібні як постійні члени ті країни, які вносять найбільші внески в досягнення цілей ООН» [4]. Оскільки Німеччина є однією з таких країн, вона теж претендує на місце в РБ серед постійних членів. Тому Німеччина подала свою заявку на тимчасове членство в РБ на 2011/2012 рр., що для ФРН є лише проміжною метою. Німеччина прагне представляти інтереси ЄС в РБ в якості постійного члена. Колеги з ЄС хоч і не надіються на таку швидку реформу, проте підтримують ініціативність Німеччини. Колишній канцлер Австрії Вольфганг Шюссель заявив, що «...правильно те, що Німеччина, замість того, щоб сидіти склавши руки і чекати реформи, прагне потрапити в РБ хоча б в якості непостійного члена. Такий статус відповідав би політичній вазі Німеччини в світі» [5].

На сьогоднішній день можна сказати, що частково ФРН вже досягла своєї цілі, і 12 жовтня цього року отримала місце непостійного члена РБ ООН. Лідери країни запевнили, що будуть продовжувати активну роботу і будуть надійним партнером, який готовий витримати випробування власних вимог. Німеччина буде підтримувати ініціативи, спрямовані на досягнення стійких рішень проблем миру і безпеки. За їх словами, тільки справедливий світ може бути світом безпечним, і тому Німеччина всіляко буде боротися за економічну і соціальну рівноправність.

Це стало важливою перемогою німецької дипломатії, завдяки якій вплив ФРН на міжнародну політику значно посилиться. Тим не менш, для Німеччини дворічне членство в РБ є лише проміжною метою. Головне ж завдання полягає в тому, щоб домогтися здійснення реформи Ради безпеки, структура якого, на погляд німецьких представників, давно вже не відображає реальну розстановку світових політичних сил, ініціювати питання із роззброєння та проблем зміни клімату. Головна мета реформи РБ для Німеччини: Рада

Безпеки, яка відображає сучасну ситуацію у світі, в якій провідні країни Півдня в якості постійних членів, які мають нести відповідальність заради створення сильного світового співтовариства, який виступає за міжнародне співробітництво. «Це ненормально, що такі континенти, як Африка та Латинська Америка, не мають постійного представництва в Раді Безпеки. Азія теж недостатньо представлена», - підкреслив міністр закордонних справ країни Гідо Вестевелле [6].

До того ж була цікавою ініціатива Німеччини та ще дев'ятьох країн з ядерного роззброєння, що була представлена в рамках засідання Генасамблеї ООН у вересні цього року. В преамбулі ініціативи сказано: єдиною гарантією проти застосування і загрози ядерної зброї є її повне знищення і відмова від неї [7]. В деякій мірі ця ініціатива виражає негативне ставлення щодо дискримінації неядерних країн в РБ, жодна з яких не є постійними членами РБ.

Активною Німеччина виступає і в інших сферах діяльності ООН. Ця країна вносить значний вклад в досягнення Цілей тисячоліття, зокрема з питань проблем зміни клімату. Німеччина - один з ініціаторів договору про заснування Міжнародного агентства з поновлюваних джерел енергії (IRENA) і з самого початку є членом Ради керуючих Програми ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), на чолі якого другий раз стоїть німець (зараз - Ахім Штайнер) [8]. Разом з Францією Німеччина взяла на себе ініціативу зі зміцнення ЮНЕП і з її перетворення в ефективну всесвітню екологічну організацію. В цьому контексті, лише країнам що розвиваються, Німеччина виділяє більше 1 млрд. євро, щоб ці країни могли адаптуватися до змін клімату. Німеччина щорічно інвестує в усьому світі 500 млн. євро для того, щоб більш ефективно і з великим урахуванням інтересів захисту клімату використовувати енергетичні ресурси.

До того ж цього року за ініціативою Німеччини був проведений «Петерсбергський діалог з питань клімату» в Бонні [9]. Ціль цього діалогу – внести вклад в переговори ООН з питань захисту клімату. Таким чином країна привертає увагу інших країн до цієї проблеми та допомагає у формуванні позицій інших країн шляхом переконання у неформальній обстановці, а потім ці результати застосувати при формуванні рішення щодо цього питання в ООН. Перед цим, у 2008 році Німеччина, спільно з Європейською економічною комісією ООН та Програмою розвитку ООН провела конференцію щодо проблем забезпечення водними ресурсами центральноазіатського регіону. Був ухвалений проект, розроблений Німеччиною щодо економного споживання води та дій для ефективного контролю за водними ресурсами, що свідчить про відповідальність, яку країна готова на себе взяти в рамках діяльності ООН щодо проблеми забезпечення водою.

Німеччина активно виступає за заборону використання протипіхотних мін. Крім того з початку 90-х років Німеччина в рамках ООН профінансувала акції з розмінування в 39 країнах, при цьому виділивши 230 млн. доларів [8].

Як вже зазначалося, Німеччина є важливим вкладником фінансових ресурсів в роботу різних органів, фондів ООН. Зокрема у 2010 році вона збільшила свій внесок у Фонд надзвичайної допомоги ООН майже до 15 млн. євро. Керівник німецького уряду наполягає на тому, щоб до кінця 2015 року держави з розвинутою економікою виділяли на допомогу біднішим країнам 0,7% від свого внутрішнього валового продукту, що свідчить про прагнення ФРН вирівняти можливості існування країн в процесі глобалізації.

Поряд з цим, ФРН здійснює добровільну фінансову підтримку Управлінню Верховного комісара ООН з питань біженців.[2] Німеччина відноситься до тих країн, які погодились приймати в себе біженців, що потребують захисту і не мають можливості повернутися в рідну країну.

У січні 2010 року після землетрусу на Гаїті, на засіданні РБ Німеччина оголосила готовність виділити 237 млн. в якості гуманітарної грошової допомоги. Крім того такі не-

урядові організації як Німецький Червоний Хрест та Служба технічної допомоги також активно діють після подібних катастроф, беручи участь у ліквідації їхніх наслідків.

Висновки: таким чином, Німеччина, за допомогою своєї активної діяльності в ООН доводить, що країна розвивається у всіх значеннях цього слова. Кількість проектів в багатьох сферах міжнародного життя, які заслуговують на увагу людства, кошти, які виділяються в якості добровільної допомоги країнам, що її потребують, ініціативність німецького керівництва щодо розв'язання глобальних проблем заслуговують на повагу з боку міжнародного співтовариства. Через структури цієї організації держава формує свій позитивний імідж, який відкриває нові можливості для зростання політичного впливу на світовій арені. ФРН намагається такими діями наблизитись до рівня великих держав.

### Література

1. Кондратюк С.В. Європейська політика об'єднаної Німеччини.- К.: Профі-центр, 2008.- С 61-75, 143-161.
2. Германия в ООН.[Електронний ресурс]/ Олівер Зефрін// Magazin Deutschland – 2010 - - Режим доступу до журн.: <http://www.magazine-deutschland.de/ru/artikel-en/article/article/deutschland-in-den-vereinten-nationen.html>
3. Выступление Генерального секретаря по роли бизнеса в предотвращении конфликтов, поддержании мира и постконфликтном миростроительстве.[Електронний ресурс ]// Офіційний сайт ООН - <http://www.un.org/russian/basic/sg/messages/pv4943.htm>
4. Германия намерена реформировать Совет Безопасности ООН.[Електронний ресурс ]// Офіційний сайт «Главред», українська версія - <http://www.glavred.info/archive/2010/10/13/123310-8.html>
5. Німеччина має намір представляти Євросоюз в Раді безпеки ООН.[Електронний ресурс ]// Офіційний сайт РБК Україна - <http://www.rbc.ua/ukr/newsline/show/germaniya-namerena-predstavlyat-evrosoyuz-v-sovete-bezopasnosti-23092010121600>
6. Deutschland in den VN-Sicherheitsrat gewählt. [Електронний ресурс]// Deutsche Botschaft offizielle web-site - [http://www.taschkent.diplo.de/\\_Zentrale\\_20Komponenten/Ganze\\_Seiten/de/\\_Aktuelle\\_DiA\\_Seiten/Sitz\\_der\\_BRD\\_im\\_SR\\_der\\_VN,SpCtx=2125660.html](http://www.taschkent.diplo.de/_Zentrale_20Komponenten/Ganze_Seiten/de/_Aktuelle_DiA_Seiten/Sitz_der_BRD_im_SR_der_VN,SpCtx=2125660.html)
7. Німеччина підтримала нову ініціативу про світ без ядерної зброї.[Електронний ресурс ]// Офіційний сайт «Deutsche Welle» - <http://www.dw-world.de/dw/article/0,,6036886,00.html>
8. Германия – надежный партнер.[Електронний ресурс ]// Офіційний сайт «magazin deutschland» -<http://www.magazine-deutschland.de/ru/artikel-en/article/article/deutschland-ein-verlaesslicher-partner.html>
9. «Петерсбергский диалог по вопросам климата» выполнил связанные с ним ожидания.[Електронний ресурс ]// Офіційний сайт Посольства ФРН в Москві - [http://www.moskau.diplo.de/\\_Zentrale\\_20Komponenten/Ganze\\_Seiten/ru/Wissenschaft\\_Klima\\_Umwelt\\_Natur/Klimakonferenz\\_Petersberg\\_2010\\_ru,SpCtx=195798.html](http://www.moskau.diplo.de/_Zentrale_20Komponenten/Ganze_Seiten/ru/Wissenschaft_Klima_Umwelt_Natur/Klimakonferenz_Petersberg_2010_ru,SpCtx=195798.html)